

Tarım Kredi Kooperatiflerinin kurumlar vergisi muafiyetinden yararlanması hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.41.15.01-KVK-2010/8-8
Tarih	01.02.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

KOCAELİ VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü)

Sayı : B.07.1.GİB.4.41.15.01-KVK-2010/8-8

01/02/2011

Konu : Tarım Kredi Koop. Muafiyeti

İlgide kayıtlı dilekçeniz ile 1581 sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri Kanununun 19 uncu maddesi hükmü gereğince Kooperatifinizin kurumlar vergisinden muaf olup olmadığı hakkında bilgi istenilmektedir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde kooperatifler kurumlar vergisi mükellefleri arasında sayılmış, aynı Kanunun "Muafiyetler" başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde ise; tüketim ve taşımacılık kooperatifleri hariç olmak üzere, ana sözleşmelerinde sermaye üzerinden kazanç dağıtılmaması, yönetim kurulu başkan ve üyelerine kazanç üzerinden pay verilmemesi, yedek akçelerin ortaklara dağıtılmaması ve sadece ortaklarla iş görülmesine (Yapı kooperatiflerinin kendilerine ait arsalarını kat karşılığı vererek her bir hisse için bir iş yeri veya konut elde etmeleri ortak dışı işlem sayılmaz.) ilişkin hükümler bulunup, bu hükümlere fiilen uyan kooperatiflerin kurumlar vergisinden muaf olduğu hüküm altına alınmıştır.

Konuyla ilgili olarak 1 Seri Nolu 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu Genel Tebliğinin "4.13.1.4.2-Kredi Kooperatiflerinde Ortak Dışı İşlemler" başlıklı bölümünde;

"Kredi kooperatiflerinin kendi kaynaklarından veya banka, kredi kuruluşu benzeri üçüncü kişilerden sağladığı fonları, sadece ortaklarına kredi olarak vermesi halinde, bu faaliyetler ortak dışı işlem sayılmayacaktır. Kredinin, kooperatif ortağı olmayanlara verilmesi ise ortak dışı işlem olarak kabul edilecektir" açıklamalarına yer verilmiştir.

Bu durumda kooperatiflerde sadece ortaklarla iş görülmesi şartı; Kooperatifin ana sözleşmesinde yer alan faaliyet konusuna giren işlemlerin aynı zamanda kooperatif ortağı ile yapılmasını zorunlu kılmaktadır. Yapılan iş amaçlanan bir iş olsa dahi ortak olmayanlarla yapılması ya da ortaklarla yapılsa dahi amaçlanan bir iş olmaması halinde muafiyet şartı ihlal edilmiş olmaktadır.

Diğer yandan, 1581 sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanununun, "Muafiyetler" başlıklı 19 uncu maddesinde, bu Kanuna göre kurulacak ve kurulmuş sayılan kooperatifler ile bölge ve merkez birliklerinin, kurumlar vergisinden muaf olduğu; ancak, bu kuruluşların ortak dışı işlemlerden elde edecekleri gelir-gider farklarının ayrı bir hesapta takip ve tespit edilerek vergilendirileceği hükümlerine yer verilmiştir.

Buna göre, 1581 sayılı Kanuna göre kurulan Kooperatifinizin, Kurumlar Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde yer alan koşulların yerine getirilmesi şartıyla kurumlar vergisinden muaf tutulması mümkün bulunmaktadır. Ancak, Kooperatifinizin ortak dışı işlemlerinin veya ortaklarla ana sözleşmede bulunmayan işlemlerinin bulunması halinde kurumlar vergisi mükellefiyeti tesis edilerek bu işlemlerden elde edilen gelirlerinin vergilendirileceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Vergi Dairesi Başkanı a.

Grup Müdürü

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için

gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026